

DET KONGELIGE KOMMUNAL-
OG MODERNISERINGSDEPARTEMENT

Norges Frivilligsentraler
v/ Arvid Askø

Deres ref

Vår ref

Dato

20/4583-3

02. oktober 2020

Svar på spørsmål om forholdet mellom kommuneloven og de kommunale frivilligsentralene

Kommunal- og moderniseringsdepartementet viser til din e-post 7. september 2020 og telefonsamtale 25. september 2020 om forholdet mellom ny kommunelov og organiseringen av kommunale frivilligsentraler.

Departementet kan ikke ta stilling til det konkrete spørsmålet om hvordan frivilligsentralene bør eller skal være organisert i en kommune, og kan kun gi en generell redegjørelse for kommunelovens bestemmelser om organiseringen i en kommune.

Når det gjelder frivillighetssentraler som ikke er del av kommunen som rettssubjekt f.eks. ved at kommunen har organisert sentralene som en forening, vil spørsmål knyttet til organiseringen falle utenfor kommunelovens bestemmelser.

Kommuneloven setter noen rammer for organiseringer av kommunene. Hvilke bestemmelser som regulerer frivilligsentralenes virksomhet vil i stor grad avhenge av hvordan kommunene selv velger å organisere de sentralene som er del av kommunen som rettssubjekt.

Dersom kommunene velger å opprette frivillighetssentralen som et kommunalt foretak etter kommuneloven kapittel 9, så skal det velges et styre og ansettes en daglig leder til å lede foretaket, jf. § 9-4. Foretaket skal også ha egne vedtekter, og ellers er det lovens kapittel 9 som bestemmer hvordan sentralen skal være organisert.

Hvis kommunestyret kommer til at frivilligsentralen kan anses som en "egen institusjon" etter kommuneloven § 5-10, så åpner § 5-10 for at kommunestyret selv kan opprette et styre for denne institusjonen. I slike tilfeller så følger det av § 5-10 andre ledd at kommunestyret selv

Postadresse
Postboks 8112 Dep
0032 Oslo
postmottak@kmd.dep.no

Kontoradresse
Akersg. 59
www.kmd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
972 417 858

Avdeling
Kommunalavdelingen

Saksbehandler
Edvard Thorolf
Aspelund
22 24 72 20

bestemmer sammensetningen og hvordan medlemmene til styret kan velges. Styret for en institusjon etter § 5-10 er å regne som et kommunalt organ, jf. § 5-2, og det betyr at alle reglene i kommuneloven om folkevalgte organer kommer til anvendelse på disse styrene. Dette betyr blant annet reglene om valgbarhet i §§ 7-2 og 7-3 regulerer hvem som kan velges til styret, men her det et viktig unntak fra hovedregelen om bostedskravet i § 7-2 fjerde ledd.

I de tilfellene at frivilligsentralen er organisert som en kommunal enhet i kommunens administrasjon, og det ikke velges et styre etter § 5-10, er det vanskelig å se at kommuneloven åpner for at sentralene kan ha et eget styre, årsmøte og egne vedtekter. En slik organisasjon med et styre som øverste organ for en kommunal enhet vil trolig være i strid med kommuneloven § 13-1 andre ledd og kommunedirektørens ansvar for å lede den samlede kommunale administrasjonen. Vi kan ikke se at det foreligger unntak ved lov. Bestemmelsen åpner for at det kan gis føringer for kommunedirektørens ledelsesansvar gjennom "instrukser, retningslinjer eller pålegg [fra] kommunestyret". Det følger av lovens forarbeider at det her siktes til at kommunestyret kan fastsette nærmere instruks for stillingen, men at disse instruksene ikke kan frata lederen det administrative ledelsesansvaret (jf. NOU 2016:4 side 89).

Med hilsen

Susanne Rynning Moshuus (e.f.)
fung. avdelingsdirektør

Edvard Thorolf Aspelund
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi: Kulturdepartementet